

som Garant, endsige at paatvinge alle de ubemidlede, der som nu alene ere henviste til at benytte den offentlige Skole. At der i denne endnu gives saakaldt Religionsundervisning, forbedrer ikke Sagen, naar samtidigt, hvad ikke kan undgaas, alle Døre staa aabne for en kulturel Paavirkning, der er en eneste principiel Undergravning af Religionens Grundforudsætninger. Forældrenes Frihed og deres personlige Ansvar for den aandelige Paavirkning, der bliver Børnene til Del gennem Skolens Undervisning og Opdragelse, lader sig kun forene med den Interesse, Staten har i den almindelige Folkeoplysning, naar Staten samtidigt med at fastholde Undervisningspligten og at øve den dertil svarende nødvendige Kontrol, overlader til Forældrene selv at vælge mellem de Skoler, der svare til de forskellige Aandsretninger. Dette Valg maa da muliggøres for alle uden Hensyn til økonomisk Evne, ved at Staten betaler den nødvendige Skoleafgift for alle Elever ligesom de nødvendige Tilskud til Skolernes Drift og Lærerlønninger.

Vi mene, at dette er i fuld Overensstemmelse med frisindede Skoletanker, og at Gennemførelsen aldrig har været mere paakrævet end nu, hvor Skolens Karakter med Nødvendighed bliver stadigt mindre neutral i religiøs Henseende. Den moderne Videnskab tager Stilling til alt Kundskabsstof uden Hensyn til kristen Tro og Overlevering og gaar paa mangfoldige Punkter direkte mod denne. Det kan ikke undgaas, at ogsaa Lærere i voksende Antal gennem den videnskabelige Læreruddannelse tilegne sig en Opfattelse af baade Religion, Historie og Naturvidenskab, som Staten ikke er berettiget til gennem den offentlige Skole at paatvinge Forældrene og den opvoksende Slægt. Og Lærerne kunne paa den anden Side ikke udelukkes fra i fuld Frihed at give i alle Fag den Vejledning, de mene overensstemmende med sand Erkendelse og sandt Fremskridt.

I Følelsen af den Fare, der herfra truer Aandsfriheden, og i Erkendelse af, at det gælder at vække Forældrenes Ansvarfølelse, er Foreningen „Den fri Skole“ dannet af Mænd og Kvinder fra de forskelligste aandelige Lejre. Paa denne Forenings Vegne og i Skolefrihedens Navn rette vi herved en indtrængende Anmodning til Lovgivningsmagten om at tage den fri Skoles Sag op, medens det endnu er Tid, og gennemføre dertil svarende Reforme. Saa længe den offentlige Skole bestaar, have vi den fuldeste Sympati med enhver tiltrængt Lønforbedring for dens Lærere. Men vi andrage om, at der da sker en samtidig, tilsvarende Forbedring af den private Skoles og Lærerstands Kaar, og at det hele Spørgsmaal om offentlig eller privat Skole tages op til Drøftelse ud fra de Synspunkter, vi her have gjort gældende.

November 1907.

I Bestyrelsen for „den fri Skole“.

(Underskrifter).